

MRL-uudistustyöryhmän kokous 11.6.2018

Päätös 11.6.2018

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen valmistelujaostojen asettaminen

Alueidenkäyttö

Tehtävä: Jaoston tehtävänä on valmistella alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää sekä alueidenkäytön suunnittelua ja sen tavoitteita koskevat asiat. Tavoitteellisia lähtökohtia ovat muun muassa alueiden elinvoiman kehittäminen sekä kestävä kehitys ja hyvän elinympäristön edellytysten luominen sekä alueidenkäytön suunnittelun ydintehtävät tulevaisuuden toimintaympäristössä. Alueidenkäytön suunnittelua tarkastellaan kuntien, kaupunkiseutujen, maakuntien ja valtakunnallisen tason näkökulmasta.

Nykyisin alueidenkäytöstä säädetään maankäyttö- ja rakennuslain seuraavissa säännöksissä: 1 luku, Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä ja alueiden käytön suunnittelun tavoitteet, 3 luku Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, 4 luku Maakunnan suunnittelu, 5 luku Yleiskaava, 6 luku Kuntien yhteinen yleiskaava, 7 luku Asemakaava, 8 a luku Merialuesuunnittelu, 9 luku Kansalliset kaupunkipuistot, 9 a luku Vähittäiskauppaa koskevat erityiset säännökset, 10 luku Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset, 10 a luku Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset, 23 luku: poikkeamisen osalta nykyinen alueellinen poikkeaminen, suunnittelutarveratkaisut ja ranta-alueet.

Jäsenet:

Antti Irjala, puheenjohtaja

Sanna Andersson

Ulla Koski

Matti Laitio

Juha Nurmi

Timo Turunen

Pysyvät asiantuntijat:

Anne Jarva (Kuntaliitto)

Pasi Kallio (SLL)

Leena Kristeri (MTK)

Kimmo Kurunmäki (Rakli)

Tarja Laine (kunnat)

Paula Qvick (maakunnat)

Satu Räsänen (EK)

Rakentaminen:

Tehtävä: Jaosto käsittelee rakentamisen ohjausta mm. seuraavien teemojen pohjalta: elinkaariajattelu ja rakentamisen kestävä laatu, rakennusten suunnitelmallinen käyttö- ja ylläpito, digitaalisuuden läpivienti ja laaja hyödyntäminen, rakentamisen erilaiset vastuukysymykset ja rakentamisen eri toimijoiden vastuut, rakennusvalvonnan järjestäminen sekä rakentamisen lupajärjestelmä.

Nykyisin rakentamisesta säädetään maankäyttö- ja rakennuslain seuraavissa säännöksissä: luvusta 1 yleiset säännökset 12–15 §:t, luvusta 2 viranomaiset 21 §, rakentamista koskevia määritelmiä (16 L), rakentamisen yleiset edellytykset (17 L), rakentamisen ja muiden toimenpiteiden luvanvaraisuus (18 L), lupamenettely ja lupaharkinta (19 L), rakennustyön suoritus (20 L), rakentamiseen liittyvät järjestelyt (21 L), rakennetun ympäristön hoito (22 L), luvusta 23 poikkeaminen 175 ja 176 §:t, luvusta 24 pakkokeinot ja seuraamukset 180–186 §:t, luvusta 25 muutoksenhaku ja viranomaisen oikaisukehotus 188 § ja 190–192 § sekä luvusta 26 erinäisiä säännöksiä 201 a–204 §.

Jäsenet:

Kirsi Martinkauppi, puheenjohtaja

Jaana Junnila

Jyrki Kauppinen

Matti Kuittinen

Juha-Pekka Maijala

Pysyvät asiantuntijat:

Jenni Hupli (Kiinteistöliitto)

Heini Korpelainen (SAFA)

Anu Kärkkäinen (RT)

Petteri Leppikorpi (hallinto-oikeudet)

Minna Mättö (Kuntaliitto)

Kirsi Rajaniemi (Sisäministeriö)

Pekka Seppälä (RTY)

Osallistuminen, vuorovaikutus ja vaikutusten arviointi

Tehtävä: Jaostolle kuuluvat kaavoitukseen osallistumiseen ja vuorovaikutukseen sekä kaavoihin liittyviin selvityksiin ja vaikutusten arviointiin liittyvät säännökset. Jaosto ottaa kantaa myös siihen, millä tavalla kaavoitukseen osallistumiseen liittyviä säännöksiä tulisi soveltaa muissa maankäyttö- ja rakennuslain vuorovaikutusta edellyttävissä prosesseissa. Jaoston tulee selvittää SEA-direktiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/42/EY tiettyjen suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista), YVA-direktiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 2011/92/EU), PP-direktiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi yleisön osallistumisesta tiettyjen ympäristöä koskevien suunnitelmien ja ohjelmien laatimiseen 2003/35/EY) sekä kansainvälisten sopimusten vaatimukset säännöksiin. Jaosto tarkastelee myös muutoksenhaku- ja valitusoikeussäännöksiä.

Nykyisin näistä aihealueista säädetään maankäyttö- ja rakennuslain seuraavissa säännöksissä: 1 luvussa (yleiset säännökset), 8 luvussa (kaavoitusmenettely ja vuorovaikutus), 26 a luvussa (valtioiden rajat ylittävät ympäristövaikutukset) sekä 25 luvussa (muutoksenhaku ja viranomaisen oikaisukehotus). Vuorovaikutusta edellyttävistä prosesseista on lisäksi säännöksiä lain useassa muussa luvussa.

Jäsenet:

Matti Laitio, puheenjohtaja
Jyri Juslén
Petteri Katajisto
Anu Kerkkänen
Pilvi Nummi

Pysyvät asiantuntijat:

Helka-Liisa Hentilä (yliopistot)
Anne Jarva (Kuntaliitto)
Jenni Joensuu-Partanen (kunnat)
Antti Saartenoja (maakunnat)
Kaija Savolainen (Omakotiliitto)
Tiina Toivonen (Suomen yrittäjät)

Kaavojen toteuttaminen

Tehtävä: Jaosto käsittelee kaavojen toteuttamiseen liittyvät teemat, joita ovat kaavojen toteuttamisen lakisääteinen "työkalupakki" ja kuntien maapolitiikka.

Nykyisin näistä aihealueista säädetään maankäyttö- ja rakennuslain seuraavissa säännöksissä: tonttijako (11 L), kadut ja yleiset alueet (12 L), kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvaaminen (12 a L), Maan luovuttaminen ja lunastaminen (13 L), hulevesiä koskevat erityiset säännökset (13 a L), yleiskaavan ja asemakaavan toteuttamisesta johtuva korvaus (14 L) ja kehittämisalueet (15 L). Lisäksi jaostossa käsitellään seuraavien lakien asema ja mahdollinen kumoaminen: Laki alueiden luovuttamisesta asemakaavan toteuttamista varten 16.8.1958/369 ja, 5 §:n ja 7 §:n osalta, laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta (1257/2010).

Jäsenet:

Jaana Junnila, puheenjohtaja
Antti Autio
Sanna Jylhä
Kirsi Martinkauppi

Pysyvät asiantuntijat:

Matti Holopainen (Kuntaliitto)
Paavo Häikiö (MIL)
Olli Isotalo (kunnat)
Tiina Pasuri (Keskuskauppakamari)
Jari Salila (oikeusministeriö)

Rajapinnat

Tehtävä: Jaostolle kuuluvat maankäyttö- ja rakennuslain rajapinnat muun lainsäädännön kanssa. Jaostossa tarkastellaan maankäyttö- ja lainsäädännön kytkennät alueidenkäytön suunnittelun ja rakentamisen ohjauksen kannalta oleelliseen sektorilainsäädäntöön. Tarkastelun näkökulmina ovat yhtäältä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten suunnitelmien ja lupien huomioon ottaminen muun lainsäädännön mukaisessa valmistelussa ja päätöksenteossa ja sekä toisaalta muun lainsäädännön huomioon ottaminen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa suunnittelussa ja luvissa. Jaoston työskentelyssä valmistellaan tarvittavat säännökset sekä maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä ko. sektorilainsäädäntöön.

Keskeisiä tarkasteltavia lakeja ovat luonnonsuojelulaki, maa-aineslaki, laki vesien- ja merenhoidosta, laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä, ympäristönsuojelulaki, metsälaki, maantielaki, ratalaki, pelastuslaki, vesilaki, laki rakennusperinnön suojelusta, muinaismuistolaki, laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta, kaivoslaki, kuntalaki ja hallintolaki.

Jäsenet:

Ulla Koski, puheenjohtaja

Hanna-Lena Fallenius-Tuurihalme

Katariina Haavanlammi

Hanne Lohilahti

Sari Rapinoja

Pysyvät asiantuntijat:

Ari Ahonen (Kilpailu- ja kuluttajavirasto)

Mikko Härö (Museovirasto)

Marko Nurmikolu (Kuntaliitto)

Eeva Ovaska (liikenne- ja viestintäministeriö)

Jari Salila (oikeusministeriö)

Helena Soimakallio (Teknologiateollisuus)

Christell Åström (maa- ja metsätalousministeriö)

Digitalisaatio ja asiakaslähtöiset prosessit (asetetaan myöhemmin)

Tehtävä: Jaostolle kuuluvat digitalisaatioon liittyvät sääntelymahdollisuudet ja -tarpeet. Teemoina ovat ainakin sähköinen asiointi, digitaalisen tiedon hyödyntäminen ja tiedolla johtaminen sekä tiedon yhteentoimivuus. Jaosto selvittää maankäyttö- ja rakennuslain keskeiset asiakaslähtöiset kokonaisprosessit ja ideoi, miten sääntelyllä tuetaan kokonaisuusien sujuvuutta ja asiakaslähtöisyyttä.

Jaostojen sihteerit:

Hankkeen sihteeristö Lauri Jääskeläinen, Maija Neva ja Mirikka Saarela osallistuvat jaostojen työhön sopimansa työnjaon mukaisesti.

Valmistelujaostojen työ tapahtuu vuorovaikutteisesti sidosryhmäfoorumien ja muiden sidosryhmien kanssa. Valmistelujaostot voivat kutsua kuultaviksi myös muita asiantuntijoita.

